

ادبیات فارسی و فضای مجازی: فرصت ها و تهدیدها

محمدرضا حصارکی

گروه زبان و ادبیات فارسی، واحد شهر قدس، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران M.r.hesaraki@gmail.com

چکیده:

تحولات ناشی از پیشرفت های چشمگیر و خیره کننده بشر امروزی در عرصه های مختلف به ویژه فنآوری نوین اطلاعاتی و ارتباطی، تحولات فراوانی را در زندگی انسان ها به دنبال داشته است. واقعیت این است که جذابیت دنیای مجازی چنان است که همه گروه های سنی را مجذوب خود کرده، اشتیاق آنان را برای بهره گیری و استفاده مداوم و مستمر دوچندان ساخته است و همین موضوع سبب شده است تا نوع نگاه کارشناسان و صاحبزنان به پیامدهای ناشی از استفاده غلط و بی رویه از انواع فنآوری هایی که ابزار حضور در فضای مجازی محسوب می شوند تغییر یابد. آسیب شناسی فضای مجازی در رابطه با زبان و ادبیات فارسی یک ضرورت غیر قابل انکار است زیرا همگان به ویژه ادبا، نویسندگان خوب می دانند که زبان از اجزاء اصلی هویت ملی است و باید با هر آنچه که باث تخریب و از بین رفتن آن می شود برخورد شود. علیرغم دلنگرانی هایی که در خصوص آسیب ها و تهدیدهای فضای مجازی برای زبان و ادبیات فارسی وجود دارد باید گفت از این فضا می توان به بهترین شکل ممکن برای توسعه و ترویج آن استفاده نماییم. در واقع نباید شبکه های اجتماعی را تهدیدی برای زبان و ادبیات فارسی بدانیم بلکه باید زمینه ای را فراهم سازیم تا با استفاده درست و فرهنگ سازی موجبات بالندگی آن را فراهم سازیم. در این مقاله سعی بر آن است تا با مروری اجمالی بر مفهوم فضای مجازی، فرصت ها و تهدیدهای آن در رابطه با زبان و ادبیات فارسی مورد مطالعه و بررسی قرار گیرد.

کلیدواژه: ادبیات فارسی، فضای مجازی، فرصت ها، تهدیدها

مقدمه:

اینترنت و فضای مجازی، اجتماعی است که میلیون ها رایانه را در سراسر جهان به هم متصل کرده و زمینه ارتباطی کاربران بسیار زیادی را در سراسر جهان موجب شده است. امروزه این رسانه ها به خصوص در بین جوانان و نوجوانان از جذابیت خاصی برخوردار است. در این میان رایانه ها و تلفن های همراه هوشمند، به عنوان پیشرفته ترین ابزار ارتباطات شخصی بین افراد امکانات فوق العاده گسترده، آسان و ارزانی را به کاربران خود ارائه می دهند. از جمله مهم ترین وظایف و کاربردهای ویژه ی این ابزار ارتباطی می توان به ایجاد فضاها و امکاناتی مانند خدمات پیام کوتاه، راه اندازی و ایجاد اجتماعات و گروه های تعاملی و ارتباطی از طریق فضا های سایبری و مجازی اشاره کرد که ارتباط بین افراد و گروه های مختلف جوامع زبانی و فرهنگی را امکان پذیر می سازد (هدایت مفیدی و همکاران، ۱۳۹۶).

تحولات ناشی از پیشرفت های چشمگیر و خیره کننده بشر امروزی در عرصه های مختلف به ویژه فنآوری نوین اطلاعاتی و ارتباطی، تحولات فراوانی را در زندگی انسان ها به دنبال داشته است به گونه ای که تأثیرگذاری آنان روز به روز در حال افزایش است و شوق و اشتیاق افراد جامعه جهانی در استفاده از این فنآوری ها روزافزون است. اگر چه نوع نگاه به فنآوری های